

SUNUŞ

Toplumsal sınıfların varlığından söz etmenin bile yasak olduğu yakın geçmişimizle, dikey meslek bölümlenmesinin, yatay bölgecilik, mezhep, tarikat, etnik köken gibi ayrımlarla çakıştığı Osmanlı geçmişimiz birarada düşünüldüğünde, sivil toplum örgütlerinin gelişmemişliği ile, varolan en büyük örgütlenme olan ordunun siyasallaşması muamma olmaktan çıkıyor. Siyaset sahnesinin tekyanlılıktan çıkartılıp, çeşitliliğin demokratik yönelimlerle dile getirilebilmesi için, sınıfsal örgütlenmelerin yurt çapında en büyük ve geniş kültürel varlıklar olduğunu gözardı etmemek, demokrasi ve kimlik sorunlarına, geleneksel ve ikameci anlayışlarla değil, sınıfsal anlayışla yaklaşmak, tek çözümü demokrasi olanlarca başarılabilir. Gündemde hep arka planda tutulan işçi hareketlerini dosya konusu yapmanın güncel gerekçeleri bunlar.

Dosya editörlüğüne katılarak yardımcı olan Yıldırım Koç ve Hasan Tahsin Benli'ye teşekkür borçluyuz. Dosyamızın görsel donanımını, aksi belirtilmedikçe fotoğrafların kaynağı olan, Ömer Türkoğlu'nun arşivinden sağladık.

Kebikeç'in gündemine aldığı başvuru kütüphanesi ve arşivi oluşturma konusunda, 5 Mart 1997 günü kaybettiğimiz Sami N. Özerdim'in ailesinin bağışıyla kaydedilen

gelişmeyi Ahmet Yüksel'in yazısında bulacaksınız. Sami Hoca'nın yaşamı, Ardından köşemizde kendi kaleminden yer alıyor.

Bu sayımızın Şehrengiz yazısı, klasik biçimimizin dışına çıkmakla birlikte, seyahatnameler uzmanı ve seyyah olan Frank F. Ferwerda'nın İngiliz seyyah Edwin John Davis hakkındaki yazısını seveceksiniz. Ferwerda'nın seyyahları ilerdeki sayılarımızda da sizinle olacak.

Evrak-ı Metruke köşemizde ancak iki belge örneğine yer verebildiğimiz, Kurtuluş Savaşı'na katılmayan memurlar hakkındaki 854 Nolu Kanunun uygulamaları hakkındaki yazı, işgalin yarattığı toplumsal çalkalanma kadar, yürütmenin yargı işlevlerini de yüklenmesinin bir başka örneğini daha sergiliyor.

Kebikeç tılsımının kökeniyle ilgili yazılarımız devam ediyor. Şimdiye kadar yer verdiğimiz en doyurucu ve belgelenmiş yazısı ile Adam Gacek, geçen sayımızda Hüsrev Hatemi'nin serzenişte bulunduğu "derdimize yabancı yazarların deva olması"ni kanıtlamak için kaleme sarılmış gibi.

Saygılarımızla.

Kudret Emiroğlu